

NOWY DZIENNIK

W Y D A N I E

10
GOSY

W I E C Z O R N E

DĄSY HENLEINOWCÓW czy nowa gra na zwłokę?

Praga, 8. 9. PAT. Kierownictwo partii Niemców sudeckich komunikuje, iż wbrew rozsiewanym zagranicą pogłoskom rokowania, zgodnie z komunikatem partii, zostają przerwane dopóty, dopóki nie będzie przeprowadzone całkowite wyjaśnienie zajść w Morawskiej Ostrawie i nie nastąpi ukaranie winnych.

—oo—

Jeszcze dwa dementi

Praga 8. 9. PAT. Stronictwo Niemców sudeckich komunikuje, że wiadomość, jakoby poseł Kundt wyjechał do Norymbergi, aby przedstawić kanclerzowi Hitlerowi nowe propozycje rządu praskiego i omówić je z nim,

jest całkowicie nieprawdziwa. Podobnie nieprawdziwe jest twierdzenie dzienników zagranicznych o wyjeździe Konrada Henleina z Norymbergi.

Co się stało w Morawskiej Ostrawie?

Praga 8. 9. PAT. W środę wieczorem przybył do Morawskiej Ostrawy obserwator brytyjski major Sutton Pratt.

Dyrekcja policji w Morawskiej Ostrawie wydała o godz. 17-tej komunikat w sprawie zajść, który jednak został wieczorem wycofany, ponieważ ministerstwo spraw wewnętrznych ma ogłosić samo urzędowy komunikat. W wycofanym komunikacie mówi się, że policja wystąpiła przeciwko zwolennikom partii niemiecko-sudeckiej, gdyż obawiała się, że wskutek zbierania się w okolicy miasta ich przeciwników politycznych, może nastąpić zakłócenie spokoju i porządku publicznego.

nie ostrą krytyką całej opinii publicznej, nie wyłączając prasy rządowej.

Całe społeczeństwo rozgoryczone jest do żywego wobec misji lorda Runcimana i Anglii, którym czyni się gorzkie zarzuty, że wywiera presję na rząd czechosłowacki i żąda od Czechosłowacji ofiar, na które ona pójść nie może.

Możliwość odrzucenia przez Niemców sudeckich również i tego definitywnego projektu, nie wywołuje tu jednak specjalnie pesymistycznych nastrojów. W takim przypadku bowiem — oświadcza się tu — odpowiedzialność za niepowodzenie rokowań spadnie przede wszystkim na Niemców sudeckich, lecz częściowo również i na Anglię.

Nie brak tupetu

Praga 8. 9. PAT. Na zebraniu rady miejskiej w Znojnie ze strony prezydium został wysunięty wniosek o nadanie prezydentowi republiki Beneszowi honorowego obywatelstwa miasta. W imieniu radnych SDP. radny Nass oświadczył, że stronictwo jego wstrzyma się od głosowania, ponieważ chwila obecna nie jest odpowiednia do zgłaszania tego rodzaju wniosków. Wobec tego oświadczenia wniosek został wycofany.

Samoloty niemieckie nad Czechosłowacją

Praga 8. 9. Czeskie biuro prasowe podaje, że w dn. 5 i 7. września przeleciały nad granicą czeską 2 samoloty niemieckie, które następnie powróciły do Niemiec.

Skazanie pikietarzy w Tarnowie

Tarnów. 8. 9. (t) Garstka oenerowców, która w dniu 5 bm. rozpoczęła akcję pikietowania sklepów żydowskich — jak już donieśliśmy — aresztowana została przez policję i odpowiadająca przed Sądem Starościńskim w dniu 6 bm. za zakłócenie spokoju publicznego. — Skazani zostali Bryg Aleksander na 14 dni aresztu, Zubel Mieczysław na 30 zł grzywny, Smagowicz Ignacy, Bratko Stanisław i Wielgus Stanisław na grzywny po 20 zł, zaś Nosal Tadeusz (tarnowski korespondent „Orędownika“, ma otrzymać wyrok na piśmie.

Przebieg krytycznej środy w Pradze

Praga 8. 9. PAT. Projekt rządu czechosłowackiego został doręczony wczoraj o godz. 8.30 rano posłowi SDP. Kundtowi w jego mieszkaniu. O godz. 11-tej poseł Kundt zawiadomił o tym członków delegacji SDP do rokowań z rządem. O godz. 12.30 premier Hodža przyjął posłów Kundta i Roschego, z którymi odbył dłuższą rozmowę. Dalszy ciąg rozmowy miał nastąpić o godz. 19-tej.

W międzyczasie delegacja SDP przystąpiła do studiowania projektu rządowego, ale wiadomość o zajęciach w Morawskiej Ostrawie spowodowała, że delegacja SDP w osobach posłów

Kundta i Roschego o godz. 18.30 zawiadomiła prem. Hodżę o przerwaniu rokowań. Jako powód delegacja podała, że rząd nie panuje nad sytuacją do tego stopnia, by mógł zagwarantować spokój niezbędny do merytorycznych rokowań. Premier Hodža odpowiedział posłom SDP, że sprawa zostanie dokładnie zbadaana i w czwartek rano SDP zostanie zawiadomiona o wynikach.

O przerwaniu rokowań zawiadomili lorda Runcimana o g. 17.15 posłowie Kundt, Peters, Rosche, Frank oraz Sebekowski i Schickeltanz.

Jeśli Henlein odrzuci...

Nie ma mowy o dalszych ustępstwach Pragi

Praga. 8. 9. Incydent z posłami niemieckimi w Mor. Ostrawie i przerwanie rokowań przez Niemców sudeckich, uważane jest za wykorzystanie okazji dla przerwania rokowań do czasu, aż nie nadejdą nowe instrukcje z Norymbergi.

Tymczasem nadchodzą tu niepokojące wiadomości, które przygotowują do tego, że Henlein (po rozmowie z Hitlerem w Norymberdze) odrzucić

ma rzekomo również i ostatni, czwarty z rzędu, projekt rządu czeskiego. Co nastąpi po odrzuceniu tego definitywnego projektu rządowego — nikt dziś powiedzieć nie może. Jedno tylko zdaje się być pewne, że rząd czechosłowacki nie posunie się do jeszcze większych ustępstw poza te, które zawiera ostatni projekt, bowiem koncesje, poczynione w tym projekcie spotkały się już i tak z niezmiernie

Natychmiastowego zwołania parlamentu domaga się lewica angielska

w związku z sytuacją międzynarodową

Londyn, 8. 9. (R.) Rada generalna Trade Unionów, komitet wykonawczy Labour Party i grupa parlamentarna odbyły wczoraj wspólne posiedzenie w Blackpool. Po północy wydany został

komunikat, z którego wynika, że uczestnicy konferencji domagają się od rządu natychmiastowego zwołania parlamentu dla załatwienia się nad sytuacją międzynarodową.

by w takim wypadku w Pradze, lecz już w charakterze oficjalnego przedstawiciela rządu angielskiego i działalność jego, będąca dotychczas doradcza i obserwacyjna, nabrałaby cech regularnej mediacji.

Nastroje, panujące w Norymberdze, charakteryzuje bardzo interesująco Sauervein, specjalny wysłannik „Paris Soir”. Twierdzi on, na podstawie rozmów z niemieckimi osobistościami politycznymi, że Rzesza niemiecka podchodzi do zagadnienia sudeckiego z tego punktu widzenia, że nie może pozwolić na to, aby uprawiać politykę, godzącą w interesy niemieckie i zawierać sojusze z mocarstwami wrogimi wobec Rzeszy. Publicyście francuskiemu oświadczone, że Niemcy również mają swą zasadę Monroego i nie pozwolą na mieszanie się innych państw do sfery interesów niemieckich. Stąd też ostateczne rozwiązanie problemu sudeckiego nie jest możliwe bez tego, aby Czechosłowacja przestała być narzędziem czy to Rosji sowieckiej, czy Francji. Żądanie to nie narusza suwerenności Czechosłowacji, gdyż np. Belgia zwołała się ze swoich zobowiązań sojusznicznych, co nie wpłynęło ujemnie na jej niepodległość państwową.

Tego rodzaju koncepcje niemieckie, przytaczane także przez inne dzienniki tutejsze, nie usposabiają oczywiście francuskiej opinii do uwierzenia w szczerość intencji Rzeszy kompromisowego rozwiązania kwestii sudeckiej. Koła polityczne zachowują jednak spokój i zimną krew, z napięciem oczekując tylko dalszego przebiegu uroczystości norymberskich i spodziewanego przemówienia Hitlera w sprawie czechskiej.

Pierwsze dwa dni kongresu partyjnego nie przyniosły bowiem jeszcze żadnych wyjaśnień. Na razie zauważa się tylko, że wstępna proklamacja Hitlera mówiła wiele o gotowości wojennej Rzeszy, lecz ani jednym słowem nie wspomniała o rzekomej woli pokojowej Niemiec, dawniej tylekroć podkreślanej przez Führera.

Rząd brytyjski odżegnuje się od sugestii „Times” w sprawie rozbioru Czechosłowacji

Londyn, 8. 9. (L.) „Evening Standard” omawiając dylemat czesko - niemiecki stwierdza, że rokowania dochodzą do punktu zwrotnego, w którym w razie odrzucenia przez Henleina propozycji Benesza, Londyn i Paryż zwrócą się, o ile już się nie zwróciły, do Benesza z propozycją rozważenia, czy nie uczyniłby on lepiej, gdyby zgodził się na zmianę granicy i dopuścił, aby te obszary sudeckie, w których lud-

ność mówiąca po niemiecku jest najliczniejsza, zostały włączone do Niemiec. Można wysunąć argument — pisze gazeta — że tego rodzaju rozwiązanie byłoby lepsze, aniżeli mieć stale do czynienia ze źródłem niepokoju.

Wczorajem wydany został w Londynie komunikat oficjalny, stwierdzający, że poglądy wyrażone przez „Timesa” na ten sam temat nie pokrywają się z poglądem rządu brytyjskiego.

Paryż nie wierzy w dobrą wolę Rzeszy

Paryż 8. 9. (A) Na podstawie ostatnich doniesień z Pragi, Berlina i Norymbergi wyrabia się tu stopniowo przekonanie, że i ostatnie propozycje rządu czeskiego, czyli t. zw. plan czwartki, nie znajdują aprobaty ze strony Niemiec. Ponieważ zaś ustępstwa Czechosłowacji osiągnęły

już ostateczny kres możliwości i plan ma niewątpliwie charakter definitywny, przeto zagadnienie sudeckie — zgodnie z dawniejszymi przewidywaniami — będzie musiało przejść w fazę całkowicie międzynarodową.

Przypuszcza się, że lord Runciman pozosta-

ZA CZERWONYM KORDONEM

Udręki życia w Sowietach

U naszego wschodniego sąsiada dzieją się rzeczy, o których się nie śniło ani Gogolowi, ani Sałtykowowi-Szczedrynowi, ani Uspieńskiemu, ani Lieskowi, ani Czechowowi, rzeczy, które przerastają ruchliwą wyobraźnię współczesnego Zoszczenki.

Ale bo też nigdy Rosja nie żyła pod tak bezwzględny uciskiem biurokracji, pod tak upadającym terrorem donosicielstwa, pod tak niwelującym ciśnieniem doktryny państwowej, pod tak straszliwą tyranią jednego „samodzierżcy”. Kto zna choć trochę mentalności rosyjskiego wschodu, ten wie, jak bardzo podatnym dla autokracji tworzyłem jest bizantyjsko-mongojska mieszanina uległości i podstępów, pogardy dla człowieka i niewolniczej uniżoności wobec możnych, mistycyzmu i materialistycznego wyuzdania.

Jednakże poza specyficznym rosyjskim zapachem i barwą, rzeczy, jakie się dzieją za wschodnią ścianą, mają jeszcze cechy generalne, cechy właściwe wszelkim ustrojom totalnym, wszelkim układom kolektywistycznym, wszelkim procesom zaniku wolności obywatelskiej.

Słowom ciasno — myślom przestronnie

W Nowogrodzie znajduje się seminarium

nauczycielskie, w którym jednym z wykładowców jest niejaki Bołotinow, pedagog starej przedrewolucyjnej daty.

Otóż pewnego dnia prof. Bołotinow, oceniając wypracowanie studentów, udzielił im takiej rady:

— Pisać należy tak, aby słowom było ciasno, a myślom przestronnie.

Co usłyszawszy, studenci powzięli pewne podejrzenia, — którymi, oczywiście, uznali za wskazane podzielić się z dyrektorem seminarium. Dyrektor pofornie poinformował studentów, że Bołotinow jest w ogóle podejrany:

— Niebezpieczny człowiek, mamy go od dawna na oku.

Bołotinowa zaczęto śledzić i na podstawie pewnych zewnętrznych oznak zawyrokowano, że zachowuje się dziwnie:

— Długo czyta po notach, coś pisał...

Przy tym, pedagog starej daty: był nauczycielem przed rokiem 1917. Wprawdzie podstaw do oskarżenia o czyny kontrrewolucyjne nie udało się wykryć, niemniej aforyzm: „słowom ciasno — myślom przestronnie” uznano za objaw nastrojów antysowieckich. Leningradzki wydział oświaty ludowej podzielił ten pogląd — i Bołotinowa wyznaczone z seminarium jako „niezdarnego do

szużby”.

Minęło pół roku. Bołotinow jest nagle bezrobotny. Kwestia, czy aforyzm: „słowom ciasno — myślom przestronnie” ma ukryty sens antysowiecki, dotychczas nie została rozstrzygnięta przez ludowy komisariat oświaty R.S.F.S.R.

Tor'ura ogonków

Myliłby się ten, kto by sądził, że cała Rosja odżywia się w proletariackich jadłodajniach. Są w Moskwie i w innych wielkich miastach restauracje dla wybranych, gdzie obiad kosztuje od 8 do 10 rubli i gdzie styl oraz sprawnie przypominają na ogół przedrewolucyjny „Jar”, „Stielnina”, „Medwied” i inne lichej pamięci kapitalistyczne ogniska zbytku.

Ale jak się jada w stołówkach proletariackich? Przytaczamy opis z urzędowych „Iz wiestij”:

Gość, czyli mówiąc z sowiecka konsument musi przede wszystkim stanąć w ogonku do kasy, na co traci 15 minut. Drugi ogonek, dłuższy, tłoczy się do kelnera, odbierającego zamówienia. Trzeci ogonek, jeszcze dłuższy, czeka na miejsce przy stoliku: jeden konsument je, a za jego plecami osiem osób czeka na jego miejsce, niecierpliwie chrząkając i szurując nogami.

Kelnerzy też stoją w ogonku do kuchni. Konsument dostaje zupełnie zimną, mięso wystudzone. Ogonek czekających na miejsce nagli i napiera. Konsument łyka w pośpiechu: zbliża się koniec przerwy obiadowej, której trzy czwarte pochłonięto czekaniem w ogonkach.

Opinia brytyjska żąda, by lord Halifax został w Londynie

(Specjalna służba informacyjna „N. Dzien.”)

Londyn, 8. 9. (L.) „Times”, twierdząc, że zbliża się decydująca chwila w rokowaniach radeckich, wyraża zastrzeżenia co do wyjazdu lorda Halifaxa do Genewy już w najbliższy piątek. Wydaje się coraz bardziej nieprawdopodobnym — pisze korespondent dyplomatyczny „Times” — żeby lord Halifax mógł wykonać jutro swój zamiar wyjazdu do Genewy, aczkolwiek jeszcze w środę miał tę nadzieję. Niewątpliwie opinia publiczna Wielkiej Brytanii, która chętnie widzi, gdy brytyjski minister spraw zagranicznych bierze udział w tradycyjny sposób w posiedzeniach Ligi, zrozumie i gorąco poprze decyzję ministra pozostania w Anglii

przez następne kilka dni. W tym wypadku lord de la Warr odczytałby — jak przewiduje „Times” — mowę swego kolegi na otwarciu Zgromadzenia Ligi, a lord Halifax wyjechałby do Genewy później, w toku sesji, gdy sprawy zagraniczne wejdą w stadium, w którym będzie mniej prawdopodobne, iż konieczne jest powzięcie szybkich decyzji ze strony rządu brytyjskiego. Na razie panuje powszechne przekonanie — pisze „Times” — że właściwe miejsce lorda Halifaxa jest w Foreign Office.

Również „Daily Telegraph” wyraża wątpliwości co do wyjazdu lorda Halifaxa do Genewy.

Nadużycia na szkodę emigrantów żydowskich

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 8. 9. (A) Pod zarzutem poważnych nadużyć popełnionych, na szkodę turystów i emigrantów aresztowano w Warszawie dyrektora jednego z większych biur podróży Józefa Perla. Dochodzenie przeciwko Perlowi zatacza szerokie kręgi. M. in. jest on oskarżony o wyłudzenie pieniędzy od szeregu emigrantów żydowskich do Argentyny. Za namową tego biura, które przyrzekało emigrantom wyrobienie wiz do Argentyny, sprzedawali oni wszystko

co posiadali i przesyłali pieniądze do biura. Następnie przyjeżdżali do Warszawy, gdzie waleśali się tygodniami, nie uzyskując jednak wiz. Wszelkie interwencje nie odniosły skutku, to też donieśli oni o wszystkim władzom, które zarządziły aresztowanie wspomnianego dyrektora. Warto zaznaczyć, że dwa dni temu jedna ze współwłaścicielek tego biura popełniła samobójstwo.

Kandydat do Berezy — zastrzelony w czasie pościgu

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa 8. 9. (A) W lesie pod Warszawą doszło do strzelaniny między patrolującymi policjantami a podejrzanym osobnikiem. Wezwany do zatrzymania się osobnik rzucił się do ucieczki i został przez policjantów zastrzelony. Jak się okazało, był to Tadeusz Pacior-

kowski z Ząbek, 50-krotnie karany za kradzież, rozboje i napady rabunkowe. Ostatnio był on poszukiwany przez policję, gdyż miał być osadzony w Berezie Kartuskiej. Ukrywał się w podmiejskich lasach.

Statek niemiecki zatrzymany w Z. S. R. R. Protest ambasady niemieckiej w Moskwie

Berlin, 8. 9. PAT. Niemieckie biuro informacyjne donosi: W ciągu ostatnich dni niemiecki statek rybacki „Bahrenfeld” zatrzymany został przez sowiecki statek strażniczy na morzu Beringa, jednak poza obszarem sowieckich wód terytorialnych. Wobec tego jak skrawego naruszenia prawa, ambasada Rze-

szy w Moskwie złożyła energiczny protest u rządu sowieckiego i zażądała natychmiastowego zwolnienia zatrzymanego statku. Rząd sowiecki miał zarządzić natychmiastowe śledztwo, jednak dotychczas statek niemiecki nie został zwolniony.

Drakońskie środki przymusu wobec strajkujących robotników w Marsylii

Paryż, 8. 9. (A) Konflikt portowy w Marsylii znalazł nareszcie swe rozwiązanie. Minister robót publicznych de Monzie, wyczerpawszy wszystkie środki perswazji i koncyliacji, zdecydował się na ogłoszenie w dzienniku ustaw dekretna, przewidującego rekwizycję portu. — Znaczenie prawne rekwizycji, odpowiadające w przybliżeniu pojęciu militaryzacji polega na tym, że normalne funkcjonowanie portu, musi być zapewnione wszystkimi środkami, jakie są w dyspozycji władz. Strajk jest zakazany. Kierownictwo portu przechodzi w ręce komisji, złożonej z dotychczasowego kierow-

nika cywilnego portu oraz jednego wyższego oficera armii i jednego wyższego oficera marynarki wojennej. Odmowa pracy jest natychmiast karalna. Jeśli chodzi o robotników portowych, to robotnicy francuscy będą zmuszeni do posłuszeństwa przy pomocy środków prawnych, a jeśli chodzi o cudzoziemskich robotników (jak wiadomo na 6 tys. robotników portowych w Marsylii jest tylko 2500 Francuzów), to w razie odmowy pracy będą uznani za niepożądanych cudzoziemców i wydeleni zagranicę. Zarządzenie rekwizycji portu marsylskiego wejdzie w życie piątek.

Propaganda pogaństwa wśród Niemców w Polsce

(Telefonem od naszego korespondenta)

Warszawa, 8. 9. (A) Wśród Niemców zamieszkałych w Polsce jest prowadzona akcja zwalczania Kościoła katolickiego, a nawet protestanckiego. Akcja ta została zainicjowana przez tzw. niemiecki związek ludowy. Obecnie wśród Niemców utworzyła się sekta pogańska. Biskupem tej sekty jest niejaki Hugo Potz przybyły z Gdańska, czynny działacz partii narodowo-socjalistycznej. Biskup wraz ze swymi pomocnikami głosi nowe nauki według teorii religijnej, importowanej z Niemiec.

Spadek bezrobocia

Warszawa, 8. 9. (A) Liczba bezrobotnych w Polsce na dzień 1 września wynosiła 211 tysięcy osób, czyli o 6 i 1/4 tys. mniej, niż 15 sierpnia r. b. Zatrudnił ich prywatny przemysł, głównie na terenie C. O. P. W porównaniu z 31 sierpnia 1937 ilość bezrobotnych zmalała o 48 tysięcy, a w stosunku do 1936 r. o 58 tysięcy osób.

Kto wygrał na loterii?

Warszawa 8. 9. (A) Dziś padły większe wygrane.

25.000 zł. na numer 20429.

15.000 zł. — 75996.

10.000 zł. — 13437, 39093, 52569, 35608, 107527.

5.000 zł. — 92862.

2.000 zł. — 12004, 13614, 32804, 55958, 61212, 78254, 89809, 94837, 98929, 109559, 111396, 126355, 141287.

Notowania giełdy warszawskiej

Warszawa, 8. 9. (A) Dzisiejsze notowania giełdy warszawskiej (zamknięcie kursów):

Akcje: Bank Polski 125, Zyrardów 60.25, Węgiel 35.75, Ostrowieckie 63.50—64, Starachowice 43.75, Modrzejów 17.25—17.50. Tendencja niejednorodna.

Papiery procentowe: 3 proc. inwestycyjna 85.75, 4 proc. dolarowa 41.85, 5 proc. konwersyjna 70.4 i pół proc. wewnętrzna 66.28, 4 proc. konsolidacyjna grube odcinki 67, drobne odcinki 66.75. Tendencja utrzymana.

—oo—

Wyspa turecka — raj dla więźniów

Stambuł 8. 9. Turecki minister sprawiedliwości Szukru zwiedził wraz z przedstawicielami prasy stambulskiej wyspę Imrali na Morzu Marmara, będącą wzorowym więzieniem dla przestępców karnych.

Dziennikarze stambulscy z zachwytem podają wrażenia z tej wizyty. Okazuje się, że na wyspie, zamieszkałej przez 786 więźniów, jest tylko jeden żandarm oraz kilku urzędników cywilnych. Więźniowie trudnią się rolnictwem, ogrodnictwem i rybołówstwem. W ten sposób zarabiają oni nie tylko na swoje własne utrzymanie, lecz mogą jeszcze czynić oszczędności.

Z czasem liczba więźniów na Imrali ma być powiększona do 2.500.

Minister sprawiedliwości oświadczył wobec dziennikarzy, że wśród więźniów nie ma ani jednego przestępcy zawodowego i że wszyscy oni są ofiarami własnych namiętności i mylnego pojęcia prawa. Każdy z nich działał, będąc przekonany, że postępuje prawidłowo. To też system stosowany do więźniów zdążył do wychowania w nich poczucia sprawiedliwości i prawa.

Więźniowie korzystają z wielkiej stosunkowo wolności, gdyż mogą udawać się na barkach na morze bez żadnej kontroli, na połow ryb.

System, wprowadzony na wyspie Imrali, wydał jak najlepsze rezultaty.

6 tysięcy włoskich robotników do Niemiec

Rzym 8. 9. PAT. Na podstawie specjalnej umowy, zawartej między rządem włoskim a niemieckim, w najbliższych dniach udać się ma do Niemiec 6 tysięcy włoskich robotników budowlanych, którzy mają być zatrudnieni przy budowie fabryki „Herman Goering” w Salzwasser (Brunswick).

Król kończy 15 lat

Król bez przywilejów

Dnia 6 września 1922 roku urodził się w Białogrodzie następca tronu, dzisiejszy król Piotr II. Piętnaście lat upłynęło od tej chwili, a w ciągu tego okresu Jugosławia przeżywała wiele przemian w następstwie momentów. Najważniejszym bodaj wydarzeniem był tragiczny zamach w Marsylii, którego ofiarą padł ojciec dzisiejszego króla, Aleksander I Zjednoczyciel. Aleksander czuwał bez przerwy nad wychowaniem syna, a jednocześnie wytknął zasady tego wychowania na wypadek, gdyby go nie stało. Podstawą tej, jak się okazało, mądrej metody był pogląd, że Piotr winien pracować tak samo jak jego koledzy szkolni i nie może korzystać z żadnych przywilejów dlatego, że kiedyś będzie musiał objąć najwyższe odpowiedzialne stanowisko w państwie.

Jak żyje król

Powyższa zasada jest ściśle stosowana do dnia dzisiejszego, gdy Piotr właśnie ukończył 5-tą klasę licealną. Jego wychowawca p. Jeremi Giwanowicz, opublikował ostatnio interesujące szczegóły, dotyczące życia powszedniego i prac młodego monarchy.

Piotr przechodził ten sam program, co inni uczniowie, lecz z uwagi na bliski okres pełnoletności oraz zadania, jakie go czekają, wychowanie młodego króla nie jest we wszystkich punktach identyczne z programem szkolnym. Specjalną uwagę poświęcono sprawom, które będą spoczywały na jego barkach za kilka lat.

Piotr odbywa studia w małym pawilonie pięknego obszernego pałacu Dédigne. Zajęcia trwają od 8.30 do południa i dwa razy w tygodniu, od 5 do 6.30 po południu. Resztę dnia spędza na gimnastyce, jeździe konnej i innych sportach oraz na przygotowywaniu lekcji.

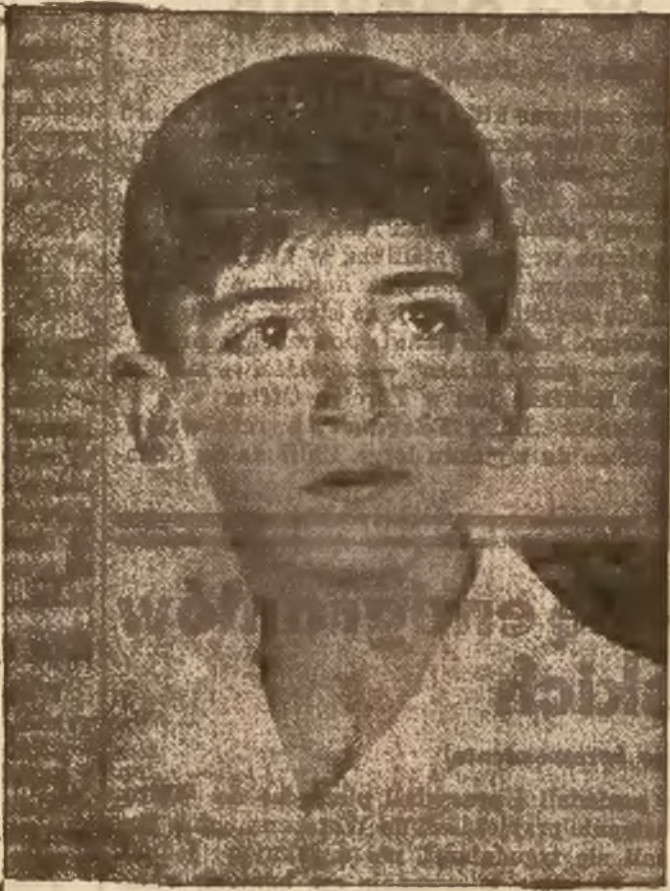
Młody król jest bardzo poważny i skrupulatny w swych studiach i wykonywuje pilnie swe obowiązki. Jest zawsze obecny na lekcjach, na które przychodzi punktualnie. Wszystkie klasy ukończył z dobrymi wynikami i został zwolniony z egzaminów ustnych przy końcu 4 klasy. Interesuje się specjalnie językami, naukami doświadczalnymi (fizyką i chemią) oraz wynalazkami technicznymi. Już od dzieciństwa rozmawia po angielsku, a obecnie poczynił postępy w językach francuskim i niemieckim. Czyta biegle po bułgarsku, który ma wiele wspólnego z językiem serbo-kroackim zna również dostatecznie słoweński, jako że spędza zazwyczaj wakacje w Słowenii. W roku bieżącym rozpoczął naukę łaciny.

Zwracają uwagę zdolności młodego króla, jeśli chodzi o szybkie pojmowanie funkcjonowania skomplikowanych maszyn i aparatów używanych w lotnictwie, w transporcie wodnym oraz w pojazdach mechanicznych. Z wielkim zamiłowaniem poświęca się badaniom nad uproszczeniem nadzorowania działania tych aparatów, udoskonalając wynalazki z dziedziny mechaniki. Pragnieniem jego jest poznanie wszystkiego podczas lekcji nauk doświadczalnych.

Przystojny młodzieniec

Jest to przystojny młodzieniec, wyższy wzrostem od swego zmarłego ojca. Dosiada konia, jak oficer kawalerii, pływa, jest wytrzymałym piechurą i dobrym strzelcem. Lubi roboty ręczne i chwile wolne od zajęć spędza w warsztacie dworskim. Sam również opiekuje się swym ogrodem.

Nie jest bynajmniej pretensjonalny. Poddaje się chętnie przepisom szkolnym. Podczas wakacji dzieli ze swymi kolegami zarówno przyjemności, jak i obowiązki i chętnie narówni z innymi stosuje się do zarządzeń ucznia czuwającego nad porządkiem dnia. Jest zawsze uprzejmy i poprawny w stosunku do profesorów.

KRÓL JUGOSŁ. PIOTR

Piotr wstaje o 7 rano, a o 8 m. 30 jest już przy pracy. Pobiera 4 lekcje 40-minutowe, względnie dwie lekcje czterdziestominutowe i trzecią po przerwie półgodzinnej, która trwa

godzinę i 15 minut.

Trzy razy tygodniowo król pobiera lekcje gimnastyki od 11.30 do 12.

O godz. 12.45 następuje odpoczynek i lekturna do godz. 15, po czym król oddaje się ćwiczeniom fizycznym, jeździ konno (dwa razy tygodniowo), odbywa spacer i wycieczki i oddaje się rozrywkom.

O godz. 16.00 podwieczorek w obecności rodziny królewskiej. O 19.30 kolacja następnie, o ile lekcje są już odrobione, młody król spędza czas z królową-matką Marią.

Program ten ulega pewnym zmianom w porze letniej. Rano król odbywa przejażdżkę konną.

Studia królewskie oparte są na programie liceów jugosłowiańskich.

Gdy warunki atmosferyczne są sprzyjające, król pobiera lekcje na wolnym powietrzu.

Jednym z ulubionych zajęć młodego króla są ćwiczenia z sokołami. Piętnastu uczniów liceów belgradzkich w wieku młodego króla, z różnych klas społecznych, przychodzi na godzinne lub dwugodzinne ćwiczenia gimnastyczne z królem w pałacu w Dédigne.

Do rozrywek króla należy zaliczyć: zabawy z braćmi, koncerty i przedstawienia teatralne w pałacu, w których pierze czasami czynny udział w małych sztukach dla dzieci. W zasadzie jego rozrywki są te same, co innych uczniów szkół licealnych w Belgradzie.

Piotr spędza lato częściowo w Bied w Alpach słoweńskich, częściowo zaś w rezydencji królewskiej w Milotcher, położonej nad morzem, na południowym wybrzeżu Adriatyku jugosłowiańskiego. Uprawia tam sporty wszelkiego rodzaju: pływanie, wiosłowanie, rybołówstwo.

Do czasu dojścia do pełnoletności władzę w kraju sprawuje regencja, na czele której stoi ks. Paweł, który również czuwa nad racjonalnym wychowaniem młodego króla jugosłowiańskiego.

Ekspedycja filmowa PAT-a wróciła z Palestyny

Wkrótce ujrzymy kilka filmów palestyńskich na ekranie

Warszawa. 8. 9. (G) W swoim czasie wyjechała do Palestyny ekspedycja filmowa PAT. celem dokonania zdjęć, które będą wyświetlane w tygodniku aktualności. Ekspedycja, która bawiła w Palestynie kilka tygodni, powróciła już do Warszawy, przywożąc z sobą bogaty materiał filmowy.

Jak wynika z informacji, udzielonych przez kierownika ekspedycji p. Gantkowskiego — początkowo noszono się z zamiarem dokonania szeregu pojedynczych zdjęć. Zachwyceni jednak życiem odradzającej się Palestyny, — członkowie ekspedycji zmienili swój plan pierwotny.

Zamiast zdjęć pojedynczych przywieziono z Palestyny bogaty materiał składający się z czterech krótkometrażowych filmów, stanowiących pewną całość. Niezależnie zaś od tego dokonano odrębnych zdjęć dla tygodnika aktualności.

Jak wynika z dotychczasowych prac, jeden reportaż obejmować będzie materiał z podróży do Palestyny („Lot” i „Polonia”). Następny reportaż poświęcony będzie Jerozolimie — świętemu miejscu, zabytkom chrześcijaństwa

i religijnym przybytkom Żydów i Arabów, Staremu Miastu jako też i nowej Jerozolimie. Następny reportaż zawierać będzie zdjęcia z podróży po Palestynie, z szczególnym uwzględnieniem miejscowości o znaczeniu historycznym.

Najwspanialszym obrazem z Palestyny będzie jednak film, ilustrujący życie w pierwszym żydowskim mieście w Tel Awiwie. Na filmie tym ujrzymy rozwój historyczny Tel Awiwu w jego historycznej perspektywie, aż do ostatnich czasów. Ujrzymy tam dalej rozwój portu tel awińskiego, bohaterką walkę z terrorystami arabskimi itd. Film zakończy się zdjęciami z posiedzenia tel awińskiej rady miejskiej, odbywającego się na tarasie ratusza pierwszego miasta żydowskiego.

Filmy palestyńskie będą synchronizowane oryginalną muzyką palestyńską, która została ustalona w czasie pobytu w Palestynie.

Obecnie filmy palestyńskie znajdują się w stadium technicznego przygotowania i w najbliższym czasie będą wyświetlane w kinoteatrach najpierw warszawskich, a potem prowincjonalnych.

NA KORTACH W FOREST HILLS, ROZPOCZYNają SIĘ MISTRZOSTWA STANÓW ZJEDN.

W dn. 8 bm. na kortach w Forest Hills rozpoczyna się tenisowe mistrzostwa Stanów Zjednoczonych w grach pojedynczych.

W grze pojedynczej panów walczyć będzie 16 graczy, w tym 8 Amerykanów. Rozstawiono 8 tenisistów, a mianowicie: Budge, Destreme-

au, Wood, Qnist, Riggs, Punce, Parker, Bromwich.

W grze pojedynczej pań rozstawiono również 8 zawodniczek, a mianowicie: Jacoba, Stammers, Palfrey, Mathieu, Jędrzejowska, Bundy, Wynne i Marble.

ROLF NÜRNBERG

Lindbergh, Hauptmann i Ameryka

Autoryzowany przekład Fryderyki Barthówny

10)

Nikt spośród kadetów nie miał nadziei, że będzie kiedyś bogaty, lub sławny, nie wiedzieli nic o swojej przyszłości, zadawali się głuchym zgiełkiem teraźniejszości. Czyż przeczuwał wtedy, że kiedyś przeleci przez Nową Fundlandię do Europy? Za pięć dolarów pokazywał na jakiejś zużytej maszynie zdziwionym obywatelom prowincjonalnych miast salto mortale, a za trzy dolary zabierał z sobą przejętych tym przeżyciem ludzi na przelot trwający 15 minut. Jeszcze w latach sławy, szczęścia i powodzenia opowiadał chętnie o owej chwili, w której zmuszony był na uficy jakiejś małej miejsciny lądować, poczem usiłował podnieść się i zamiast unieść się w górę, wjechał w jakiś sklep z porcelaną. Poszkodowani nie chcieli nawet pieniężnego odszkodowania, szczątki były dla nich wystarczającą pamiątką. — Byli to prawdziwi Amerykanie. Ale jakżeż nienawidził tego życia cyrkowego, tej zależności. Stał teraz przy swej maszynie, ludzie otaczali go i musiał odpowiadać na najgłupsze nawet pytania, musiał się uśmiechać i być uprzejmy. Ale nawet i ludzie z prowincji zaczęli się wyznawać na nowych maszynach, pretensje wzrastały, wzrastały niebezpieczeństwa. W końcu spacerowanie wzdłuż skrzydła maszyny stało się dla Lindbergha czymś samo przez się zrozumiałym, albo też wdrapywanie się po drabinie sznurów i jednego samolotu na drugi, rozтворzenie spadochronu i pionowy skok w dół. Jakże często gniewały go te cyrkowe sztuczki, bowiem jako młodociany idealista widział on w aeroplanie inne posłannictwo, aniżeli wyczyny akrobatyczne tylko. Taki sposób życia szarpał nerwy, ale hartował je równocześnie. Czyż mogła go przestraszyć myśl o locie Nowy Jork — Paryż, bez lądowania po drodze, skoro musiał na skrzydle starej maszyny z czasów wojny światowej utrzymać równowagę, aby zarobić pięć dolarów?

Od dawna już chciał Lindbergh uwolnić się od takiego życia. Trawiła go dwojaka tęsknota: osiedlić się w jednym miejscu i nie musieć słyszeć nudnych i bezmyślnych pytań. Postanowił też dlatego zerwać z tym cyrkowym sposobem bytowania i podjął się lotu do Nowego Jorku. Próba jednak nie udała się, poświęcił się więc znowu swym przedstawieniom akrobatycznym. Z przerażeniem patrzył na starych kolegów, którzy już w 1912 próbowali pierwszych skoków, a którzy teraz, w dziesięć lat później, włóczyli się po jarmarkach i popisywali się sztuczkami na swej maszynie. Lindbergha opawowały depresje. Zdawało mu się, iż się starzeje, on dwudziestodwuletni młodzieniec, którego rosnący talent był już na ustach wszystkich fachowców. I artysta Lindbergh przemienił się w pierwszego pilota pocztowego swego kraju. Został głównym pilotem linii lotniczej. Młody człowiek, liczący obecnie dwadzieścicztery lata, widział się u celu. Poprzednio odbywał ćwiczenia jako pilot rezerwy i dosłużył się rangi podporucznika. Teraz rzucił się do

rozbudowy poczty lotniczej. Nieszczęśliwe wypadki i uszkodzenia jego maszyny nie odstraszają go, zawsze wychodził z wypadków cało. Linia pomiędzy St. Louis a Chicago była specjalnym przedmiotem jego zainteresowań. Widział w niej klucz do planowego rozwoju poczty lotniczej Stanów. Wkrótce ledwie to jeszcze mógł pojąć że ludzie wysyłają listy koleją. Był niezmordowany pierwszy w biurze pierwszy na lotnisku, prowadził sam wszystkie ważniejsze loty, zrobił plan lotów, ułożonych podług pewnego kierunku. Wnet jednak linia lotnicza St. Louis — Chicago wydała mu się zbyt małym polem działania. Lubił pocztę lotniczą, ale jeszcze więcej lubił samo lotnictwo. Stał się fanatykiem swego zawodu. Dwudziestoletni młodzieniec wydawał się matce dojrziałym człowiekiem, który nie tylko zewnątrz nie przerastał swoich rówieśników. Plany jego miały szerokie horyzonty, ambicja nieprawdopodobnie silna, oczy jego patrzyły w dal.

Pewnego dnia nie mógł znieść dłużej tego wszystkiego. Poprosił o urlop. Prośbie tak znakomitego urzędnika nie odmówiono. Nawiazał on już pewne stosunki w St. Louis, potrzeba mu było pieniędzy. Od ośmiu obywateli miasta St. Louis otrzymał po pięć tysięcy dolarów.

28 lutego 1927 dał Lindbergh wytwórni Ryan w St. Diego w Kalifornii polecenie zbudowania aeroplanu dla lotu Nowy Jork — Paryż. Kierownik inżynier Donald Hall, o głowę niższy od Lindbergha, lecz tak samo szczupły jak on, lubiący wszelkie ekscentryczności i szaleństwa, narysował Lindberghowi model, który lotnik przyjął bez zmian, wskazał tylko na jeden punkt: „Co to ma być?” „Miejsce na radio”. „Mnie nie potrzeba radia”. „Ale na kompas pan się zgodzi?” Lindbergh zaśmiał się serdecznie; od tej chwili stali się nierozerwalnymi towarzyszami. Swoich siedmiu najlepszych robotników postawił Hall na rusztowaniu, i siedem dni tygodnia pracowało tych siedmiu, przez dwa miesiące, jakby szło o ich życie. Jeżeli zaczynało jakąś pracę, nie przerywano jej na noc, lecz kontynuowano przez 24 godzin. A kiedy pewnego razu Lindbergh, który przy tym stał, chciał po jednej dobie pauzować, powiedział do niego inżynier: „Pan może iść do łóżka i wypaść się, my jesteśmy odpowiedzialni za budowę i pańskie bezpieczeństwo”. Po 36 godzinach opadła głowa głównego inżyniera wytwórni Ryan na stół do rysowania, którego nie opuszczał, po 36 godzinach zwyciężyła go senność. Donald Hall należał do ludzi, którzy budują maszyny, celem służenia postępowi i osiągnięcia szczęścia. Wierzył w swoją misję. Rozumiał dwudziestopięcioletniego młodzieńca, który doń przyszedł, żądając ostateczności, chciał mu to podarować, nie mając pretensji do współudziału w sławie. Chciał ułatwić ten szalony krok człowiekowi, który się go podjął, zamawiając jednomotorowy jednopłatowiec.

Obliczenia Halla zgadzały się. Od pierwszego próbnego startu począwszy, na wybrzeżu Oceanu Spokojnego, aż do czasu lądowania na lot-

nisku Curtissa w Nowym Jorku, 12 maja, po południu o godz. 5.33, motor nie zgasił ani razu, dziewięciocylindrowy motor, któremu lotnik Lindbergh musiał zaufać.

Jechał on teraz, w dwunastą godzinę swego lotu, ku otwartemu morzu, ze skamieniałym obliczem. W Nowej Fundlandii istniały możliwości lądowania, teraz był tylko ocean. Pilot Lindbergh, który zwykle szukał samotności, czuł się teraz opuszczony, a to uczucie wzmagало monotonne uderzanie fal pod nim i nieskończony otwór niebios ponad nim.

Zwiększył szybkość, wykorzystując dobrą pogodę, której nie ufał, pędził naprzód, przed siebie, w ramiona śmierci, lub Paryża. Siedział trochę skurczony w zbyt małej, jak na jego 1.80 m. kabinie, nie chciał dotykać drążka sterowego między stopami, ledwie mógł się poruszać. Na tablicy z zegarami odczytywał z zadowoleniem ilość zużytej benzyny i oliwy, lecz z niepokojem oczekiwał nadejścia nocy. Bawiem odważny lotnik Lindbergh ryskował nocny lot tylko w razie konieczności, a ta jego obawa przed zmrokiem nie była nieuzasadniona. Także i tu na oceanie opanowała go nagle ciemność, a wraz z ciemnością mgła. Lindbergh nie poddając się nigdy żadnym przeczuć, ani przesądom, cieszył się pogodą, jaka mu sprzyjała przez pierwszych dwanaście godzin, pogodą, piękniejszą, aniżeli ją sobie mógł wyobrazić, czystsza, niżby się jej był spodziewał. Ta radość została zakruta owej nocy, mającej być wielką próbą jego życia.

Zanim się ogłębła, otoczyła go mgła. Była to nieprzenikniona ściana, waląca się na niego, okrywająca go, stłaczająca w dół i która czyniła jego kabinę jeszcze ciasniejszą. I naraz opanował pilota Lindbergha, który nawet nie zadrżał przy czterech skokach ze spadochronem — strach, jakiego jeszcze nie znał dotychczas, strach przed śmiercią. Teraz, kiedy tu siedział, nie mogąc się ruszyć, wydany na pastwę żywiołów, które wyzywał jak szalony, teraz zrozumiał jak nędznym stworzeniem jest człowiek. Mgła stawała się gęściejsza, jego położenie coraz bardziej beznadziejne, przez głowę przeszła mu myśl: zawrócić, z powrotem — Nowy Jork, lotnisko Roosevelta, zwykły pilot poczty lotniczej — wnet jednak zebrał energię: nie, nie chcę być więcej pilotem poczty lotniczej, naprzód, dalej w mgłę i śmierć. Przecież może kiedyś będzie znowu dzień. I śmiało pędził z szybkością 200 kilometrów na godzinę przez nieprzeniknioną ścianę mgły, która rozpościerała się przed nim wysoko ku niebu, ufając nie tylko jego talentowi, ale także i dziełu Donalda Halla.

W godzinie, w której mgła pochłaniała młodego Lindbergha, znalazł jego lot swoje echo w szerokim świecie, i gdzie tylko Amerykanie zeszli się z sobą, modlili się za jego pomyślnością, na arenie bokserkiej i w teatrze, w kinie i w cyrku.

(C. d. n.)

Tabela loterii

NIEURZĘDOWA

z dnia 7 września

I i II ciągnięcie

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana z 5.000 padła na

nr. 75884

Zi. 50.000 na nr. 26102

Zi. 10.000 na nr. 3103

Zi. 5.000 na nr. 18265 100024

Zi. 2.000 na nr. 17749 19423 23411 24110

84012 54846 55332 59713 60734 61913 81342 87942

89359 91004 141446 142400 150229

Zi. 1.000 na nr. 1324 8217 9300 13870 14276

16179 19797 28457 33518 37275 45333 45751

50203 51967 62104 63941 65961 75902 77493 80289

81573 82239 85369 96866 105452 109428 116775

119754 127416 127833 149198 149637

Wygrane po 250 zł

77 80 97 222 80 326 67 478 536 91 676

75 86 1324 17 42 88 583 715 42 70 952 84

2035 138 69 397 419 26 60 518 660 718 818

911 32 3067 128 254 313 401 2 511 607 55

731 84 4200 7 356 94 420 61 702 25 95

863 5057 59 156 212 15 10 38 346 74 478

545 56 600 6075 343 44 428 539 76 641 707

80 651 920 55 7120 215 4 90 369 74 408

31 41 78 532 670 718 56 84 85 915 8143

45 58 392 458 728 835 78 900 46 78 9051

182 630 76 94 746 66 79 889

10071 100 30 268 317 461 613 33 992

11220 78 307 85 635 58 790 854 92 901

93 82 12120 59 49 88 269 365 505 45 612

68 928 43 58 83 13194 302 18 43 494 527

648 710 69 94 963 14231 77 434 690 861

15143 56 285 322 481 675 92 843 997 16020

124 58 221 79 354 413 20 56 76 534 88

89 615 67 81 848 74 980 17117 419 665 68

748 834 36 908 62 18010 17 213 23 44 518

47 461 593 606 42 894 19245 355 429 635

739 55 809 49 921 63 86

20151 96 213 96 591 606 740 21071 89

134 229 36 357 462 75 78 515 69 674 762

86 776 22083 97 569 634 58 708 827 60

68 87 991 23046 121 34 220 75 312 99 95

651 701 805 14 902 82 24001 20 69 78 217

77 95 990 96 99 990 97 25247 90 311 35

429 87 512 21 30 615 24 51 52 71 803 85

947 26012 184 228 30 316 92 410 33 55 556

620 40 50 730 857 85 95 930 33 27054 91

153 286 322 90 92 549 531 40 62 28376 474

846 606 34 92 708 911 3 695 29035 332 55

604 508 620 44

30013 156 318 455 83 520 56 648 68 745

87 989 31043 46 62 198 226 96 642 49 750

802 5 40 41 91 090 32004 30 279 398 951

95 702 31 815 22 33025 103 52 394 466

903 15 704 804 27 64 61 909 13 47 34019

682 150 367 69 93 865 919 20 35014 54 218

680 741 36018 19 94 253 80 484 632 947

81 89 37178 201 23 516 32 901 69 85

38124 39 88 435 663 787 802 958 60 39172

82 92 209 335 416 39 76 548 74 611 76 758

912 69 92

40306 12 71 586 920 41021 40 123 252

564 602 750 73 42212 324 497 514 676 803

19 46 930 43131 75 218 310 558 727 44040

73 137 66 232 65 316 472 92 650 70 757

60 69 89 45068 77 115 91 296 671 88 707

46021 130 202 25 74 98 574 736 89 888 922

83 47017 346 480 657 840 956 48020 38 88

15 7346 460 98 549 81 610 64 731 847 936

48 68 49263 350 87 90 439 78 555 83 637

878

50015 56 115 20 56 338 68 496 641 88 781

51007 628 52 842 52186 211 16 50 470 94

518 80 639 714 826 915 82 53080 126 257

476 602 37 54069 221 40 386 576 98 610 68

76 713 66 852 992 55065 108 496 514 22

646 81 716 90 56011 85 189 218 51 484 568

710 95 814 63 916 55 57178 204 96 402 64

929 81 83 602 30 786 826 975 81 58060 104

8 193 238 481 536 43 62 618 744 909 13

99015 38 207 416 628

60328 410 513 58 67 614 61049 321 62 67

991 818 911 62001 15 21 88 117 251 70 370

83 407 78 709 59 801 61 63270 324 428

64048 71 80 92 185 213 26 356 424 70 504

94 635 99 736 84 65213 34 370 519 68 88

862 91 963 66044 258 395 547 673 871 67072

93 123 68 384 462 561 645 754 859 955

68001 83 152 232 45 331 415 41 514 47 958

90 637 84 87 794 807 985 69075 155 69 201

406 27 543 746 78 925 58

70085 102 16 432 544 81 82 88 683 87 720

57 60 833 930 71203 418 67 599 670 85 808

32 933 42 72029 66 144 302 439 71 83 548

64 721 875 77 940 73110 71 232 307 21 31

405 21 28 538 636 42 45 739 890 74259 303

94 436 688 747 60 79 837 916 37 38 75011

137 226 38 412 519 67 94 795

76378 552 600 20 827 60 88 969 77133 216

376 549 87 61 21 996 78134 208 40 64 443

62 540 628 704 919 79079 139 51 261 97

363 67 634 763 928

80031 68 208 30 55 316 20 79 434 60 509

19 26 41 59 641 52 760 883 959 96 81251

425 530 510 59 712 903 25 82002 106 94

203 47 71 364 85 619 96 730 81 808 928

65 93098 121 296 384 95 534 65 672 765

933 84052 53 125 333 603 981 98 823 902

26 85262 358 76 720 86 811 950 86032 145

89 276 88 447 58 625 59 90 834 958 87079

196 220 570 669 997 88049 178 292 422 583

608 66 895 900 89011 22 86 175 556 607 9

833

90146 86 255 301 21 26 71 431 581 670

838 900 29 30666 97 308 54 403 937 45

92164 233 37 61 339 527 639 83 934 36

93231 321 447 77 85 548 612 15 58 70 744

68 94021 295 336 51 591 989 95030 76 36

217 318 95 401 12 526 695 867 978 96212

62 304 457 70 656 737 877 97184 319 533

75 608 90 717 838 98021 52 164 93 324 48

92 99 485 576 78 99 629 709 61 861 915

99017 171 88 200 41 303 486 538 634 943

100056 58 406 505 73 858 928 101084 175 337 42

816 27 903 65 102035 53 239 53 409 38 547 91

103191 303 440 620 895 902 104041 42 94 169 305

411 508 87 897 105173 325 27 488 90 502 788

989 92 93 106440 80 518 48 70 797 107139 42 344

617 37 787 989 108253 365 547 61 681 952 109008

119 51 94 388 511 18 24 640 803 10 37 110070

72 116 310 480 600 794 111058 160 602 85 705 33

908 112064 65 97 196 423 93 606 908 113197 247

362 513 26 51 79 85 648 822 58 932

114033 74 103 32 52 451 628 706 23 936 70

115047 156 288 365 433 620 28 59 790 818

989 116159 233 384 548 76 669 95 728 926

28 36 59 117229 394 577 695 118162 463 651

777 870 984 119019 511 222 48 80 318 22

430 635 781 930

120063 87 280 372 408 535 645 68 91 712

887 914 56 121385 920 26 57 69 660 74 742

68 816 25 937 52 122209 93 351 402 515 643

863 123339 424 547 77 628 75 89 743 53

124125 43 58 294 387 98 428 93 517 668 738

833 69 950 125197 235 422 654 776 126110

81 212 303 52 474 507 784 955 127034 69

87 168 202 304 502 64 600 6 72 758 878

128063 221 94 594 602 736 846 75 78 905

129180 338 429 547 619 74 716 971

130089 166 84 400 58 542 604 23 131284

592 609 13 40 80 703 67 873 909 77 97

132025 550 84 611 133281 352 74 559 655

72 89 947 57 58 134038 48 398 135086 103

329 406 850 92 136223 76 403 32 597 607 24

737 941 137124 488 557 87 650 79 784 850

55 58 65 138028 57 337 82 64 76 84 618

724 800 139253 90 381 90 458 719 892 922

140123 311 442 69 783 804 8 89 988

141148 209 444 533 56 674 757 811 16 43

906 142052 201 313 499 619 75 86 758 812

33 53 56 955 77 87 143331 42 432 558 628

56 738 884 979 97 144286 302 442 77 859

962 145042 69 144 83 235 355 427 507 661

84 837 51 923 146624 737 54 899 147095

138 459 322 682 95 735 859 950 148137

49 263 326 49 482 95 555 709 21 53 830

149009 120 209 309 47 427 741 808

150369 98 438 56 91 541 959 151158 229

353 429 97 698 867 91 936 71

152011 159 214 33 343 69 87 513 707 857 931 81

99 153142 676 889 928 53 154087 163 253 300 455

56 67 70 578 607 705 800 56 96 150046 145 78

453 76 569 607 80 69 87 70 23 83 98 156198 237

40 304 24 99 443 52 76 582 696 825 157361 434

640 805 914 24 158080 148 294 322 84 417 82 91

663 913 35 77 78 79 159176 233 310 50 492 648

743

III ciągnięcie

Wygrane po 250 zł

31 130 344 900 5 40 1013 108 92 801 963

2209 10 47 415 525 71 692 731 830 990

3273 364 640 803 97 4038 253 98 419 525

688 817 5162 260 854 6105 15 377 564 7105

485 806 909 50

HOLANDIA NIE ZNA ANTYSEMITYZMU

Królowa Wilhelmina a Żydzi

Królowa Wilhelmina, księżniczka Juliana i książę Bernard na balkonie pałacu w Amsterdamie odbierają hołdy ludności w czasie uroczystości jubileuszowych.

HAGA, we wrześniu.

Upłynęło 40 lat od chwili wstąpienia na tron królowej Wilhelminy. Naród holenderski wie jak ocenić ten jubileusz. Było to 40 lat spokojnego życia, wolności i pomyślnej sytuacji finansowej państwa i jego obywateli.

Holender z natury nie lubi wojen ani przewrotów. Królowa Wilhelmina właśnie dbała o to, by kraj nie wpłatał się w wojnę, przestrzegając woli narodu holenderskiego. W r. 1914 wywarło na Holandię nacisk ze wszystkich stron, by wciągnąć ją w wojnę, królowa Wilhelmina wszakże oparła się stanowczo tym zakusom. I to jej się udało. W chwili, gdy inne narody krwawiły na polach walki Holandia wzmacniała się finansowo, stając się jednym z najbogatych państw w Europie.

40 lat panowania Wilhelminy były wzorowe pod każdym względem w życiu państwa.

W związku z jubileuszem odbywają się obecnie uroczystości w całym kraju. Wyrażenie „uroczystość” jest zbyt blade i mało mó-

wiące w odniesieniu do tego, co teraz się dzieje w Holandii.

Strona dekoracyjna w miastach, szczególnie zaś w Hadze, Amsterdamie i Rotterdamie stoi na tak wysokim poziomie, że się nie da wprost opisać. Haga jest wprost zalana barwnym światłem elektrycznym. W zonglowaniu tym światłem Holendrzy wykazują mistrzostwo. Również osoby prywatne wydają wielkie sumy na dekorację domów i okien, tak, że gdzie okiem sięgnąć, wszędzie napotyka się na wspaniałe ozdoby.

Przy sposobności 40-lecia panowania królowej Wilhelminy warto zastanowić się nad „kwestią żydowską” w Holandii. Kwestia ta tutaj nie istnieje. Żyd bowiem jest całkowicie zrównany w prawach z Holendrem.

Żyd nie tylko nie ma się uskarżać na stosunki panujące w Holandii, lecz przeciwnie, bierze udział w pracy największych społecznych, państwowych i wojskowych instytucji. Holandia nie zna wcale antysemityzmu, nie ma tu najmniejszej różnicy w traktowaniu Żyda i Holendra. Czyż jest więc rzeczą dziw-

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO
Czwartek, godz 8 wieczór: „Jan“

REPERTUAR KINOTEATROW

ADRIA: „Świecznik królewski“ (Luiza Rainer i William Powell).

APOLLO: „Wakacje“ (Katarzyna Hepburn Doris Nolan i in.)

ATLANTIC: „Kurier carski“ (Adolf Wohlbruck) i „Niewinnie się zaczęło“ (Loretta Young Tyrone Power).

LOPP: „Wielka grzesznica“ (z Polą Negri).

PROMIEŃ: „Znachor“ (K. Junosza-Stępowski).

STELLA: „Łódź śmierci“.

SZTUKA: „Lokaj Jaśnie Pani“ (Annabela, Józef Schildkraut).

UCIECHA: „Druga Młodość“ (Maria Gorczyńska, Stępowski i in.).

WANDA: „Perły korony“ (Sacha Guitry, Raimu, Taqueline Delubac).

—000—

Wywiad z Januszem Kusocińskim przez radio

W dn. 9 bm. o godz. 21.50 Polskie Radio nada na wszystkie rozgłośnie w ramach „Wiadomości sportowych” wywiad z Januszem Kusocińskim.

Wywiad powyższy przeprowadzony zostanie przez red. J. Włodarkiewicza i dotyczy będzie aktualnych zamierzeń w sporcie Kusocińskiego oraz scharakteryzuje jego metody pracy i treningu.

na, że Żydzi biorą tak żywy udział w uroczystościach? Czyż Holandia nie wydaje im się rajem w porównaniu z sytuacją Żydów w sąsiednim państwie? Czyż nie mają się cieszyć z tego, że w szkołach wpajana jest dzieciom zasada miłości do wszystkich obywateli bez różnicy wyznania i narodowości? Czyż w tych warunkach jest rzeczą dziwną, że Żydzi bogato ozdobili swe domy, a gminy żydowskie przesyłają upominki królowej?

O stosunku królowej Wilhelminy do Żydów wiele już pisano. Dostatecznie będzie zaznaczyć, że nie wywołuje zdziwienia w żydowskich instytucjach fakt, iż często otrzymują od królowej czeki na poważne sumy.

Kto zna wewnętrzną sytuację Holandii, pojmie, dlaczego 40-letni jubileusz panowania królowej Wilhelminy przekształcił się w święto całej bez wyjątku ludności Holandii.

kiem, który umie mnie tylko obrazić i prześladować!”

Spoważniałem. Spojrzałem posępnie na Mary i powiedziałem:

„A czy wiesz ty, co zawierały te ziemniaki? Wruszyła ramionami.

„Zawierały — ciągnąłem dalej — trzy wspaniałe diamenty, które kupiłem dla ciebie w Amsterdamie. Kosztowały mnie 150 funtów. Wyrzuciłaś ten prezent! Proszę, wnieś skargę rozwodową, zrobisz mi tym tylko przyjemność”.

Mary zaśmiała się ironicznie.

„Jakto? — zawołała — chcesz we mnie wmówić, że w ziemniakach były diamenty. Co to znówu za idiotyczna blaga?”

Wyjąłem z kieszeni rachunek i pokazałem go jej.

Osłupiała.

Przez dłuższą chwilę nie mogła wydobyć ze siebie ani słowa.

Wkońcu zupełnie przybita i nieszczęśliwa, wyjąkała:

„A dlaczego schowałeś diamenty w zgini-tych ziemniakach? Dlaczego robisz tak głupie karty?”

„Czyż mogłem wiedzieć — odparłem — że nie masz pojęcia o tym, iż diamenty przechowuje się często w wydrążonych ziemniakach? Zawsze przecież twierdziłaś, że rozumiesz się na diamentach! Zapytaj tylko swego jubilera. Zaraz ci powie, że diamenty zachowują swój blask, jeżeli przechowuje się je w ziemniakach podczas gdy w pudełkach matowieją... Chciałem zrobić ci niespodziankę! A ty?”

Mary poczęła płakać.

„A dlaczego — dlaczego — ani słowa — dlaczego kiedy jestem zła kłudzisz ziemniaki — trzeba natychmiast wezwać jakiegoś nurka!”

Spojrzałem na nią jeszcze posępniej i powie działałem tyko:

„Dobranoc!” — i wyszedłem.

I od tego czasu Mary była jak zmieniona.

Stała się taką, jaką ją dzisiaj widziałeś... do bra, łagodną, uprzejmą i wyzbytą nareszcie z wszelkich kaprysów... No czy nie mam racji mówiąc, że Mary wraz z trzema ziemniakami wrzuciła do Tamizy wszystkie swoje wady? Wiliam zamilkł.

Edward odezwał się po chwili.

— Co prawda jednak, za drogo kosztował

cię ten domowy spokój!

— Dlaczego? — zapytał z uśmiechem przyjaciela.

— Jakto! — zawołał Edward — 150 funtów! Tyle przecież kosztowały diamenty, nie prawdaż? To ładna suma!

Wtedy Wiliam wstał z uśmiechem od stołu. Przysiadł do swego biurka, otworzył jedną ze skrytek i wyjął z niej małe pudełko.

Podniósł wieko.

Edward ujrzał trzy wspaniałe błyszczące diamenty.

Byłem na tyle ostrożny — wyjaśnił Wiliam — że nie włożyłem do owych trzech zgini-tych ziemniaków żadnego diamentu. Znałem przecież zbyt dobrze moją kochaną żonę.

Edward zaśmiał się głośno.

— A co bylibyś zrobił? — zapytał — gdyby Mary nie wyrzuciła ziemniaków, lecz przekonała się, co jest wewnątrz?

— Wtedy, no wtedy... ach, ta ewentualność była tak nieoczekiwana jak grom z jasnego nieba! A i przeciw temu istnieją piorunochrony!

—00—

Radio na dziś

Czwartek, 8 września

15.30 Odczyt: „Kraszowianie — nieznane ple-
mię słowiańskie” wygł. dr. M. Małecki, prof. P. J.
15.45 Z Warszawy: wiadomości gospodarcze; 16
Muzyka rozrywkowa w wyk. orkiestry Rozgłośni
poznanskiej pod dyr. E. Raabego z udziałem J. Mu-
sielewskiej (sopr.) i E. Stefańskiego (wibrafon),
akomp. Marian Sauer; 16.45 O niewidomych, poga-
danek wygł. Irena Gombrowicz; 17 „Skrzynka
techniczna” w opr. Leonarda Czupryka; 17.10 Kon-
cert solistów. Wyk.: Halina Ekierówna (fort.),
Stanisław Mikuszewski (skrz.), Jerzy Gaczek
(akomp.); 17.50 Program na dzień następny; 17.55
Wiadomości bieżące; 18 „Zmatwychwstanie bo-
gów” pogadankę wygłosi dr. Marian Wojciechowski;
18.10 „Tu Kujawy, tam Kujawy, są tam chłopcy
do zabawy” w wyk. chóru chłopców szk. powsz.
Nr. 5 pod dyr. J. Nowakowskiego. W programie
piosenki ludowe z Kujaw, ze zbiorów Kolberga w
ukł. Józefa Nowakowskiego; 18.30 Oryginalny Teatr
Wyobraźni: „Alarm we krwi” słuchowisko
Hansa Knena (Niemcy), — przekład Wiesława
Wohnouta; 19 Sonata skrzypcowa Nr. 1. op. 8. E.
Griega w wyk. Olgi Nietschówny i Arno Heintze;
19.20 Pogadanka aktualna; 19.30 „Wspomnienia z
teatru” koncert rozrywkowy. Wyk.: orkiestra sa-
lonowa pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego, Kato-
wicki chór rewalleraów i soliści, w przerwie „Du-
sze na paradyzie” Kornela Makuszyńskiego; 20.45
Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna; 21 „Za-
gadnienia”: „Jak się uczyć?” wygł. dr. Marian Ry-
tel, doc. U. J.; 21.10 Transmisja z Dorocznej Wysta-
wy Radiowej w Warszawie: koncert rozrywkowy
w wyk. Małej orkiestry PR. pod dyr. Z. Górzyń-
skiego, oraz Ludmiła Szretterówna i Kondrad Ze-
lechowski (śpiew); 21.50 Z Warszawy: wiadomo-
ści sportowe; 22 Lokalne wiadomości sportowe;
22.05 Muzyka z płyt; 22.55 Przegląd prasy; 23 Ostat-
nie wiadomości dziennika wieczornego i komuni-
kat meteorologiczny.

STACJE ZAGRANICZNE.

JEROZOLIMA (449.1)

16.30 Sygnał czasu, komunikaty, następnie pro-
gram arabaki; 19 PROGRAM HEBRAJSKI: Kon-
cert w wykonaniu wielkiej orkiestry studia, w pro-
gramie utworów Żytomirskiego, i Segala; 19.15 Po-
gadanka językowa J. Lawnego; 19.35 Koncert mu-
zyki wschodnio-europejskiej; 20 Sygnał czasu, ko-
munikat meteorologiczny, aktualia; 20.15 Program
angielski, sygnał czasu, wiadomości bieżące; 20.30
„Płyta za płytą”; 21 Koncert z płyt; 21.30 Koniec
programu.

*

- 18 LONDYN REG.: Muzyka ludowa 4-eh stuleci;
RADIO PARIS: Teatr wyobraźni; SOFIA: Mu-
zyka wojskowa; TALLIN: Muzyka baletowa.
19 DROITWICH: Muzyka rozrywkowa; 19.30 Pie-
śni studenckie; TALLIN: Koncert muzyki ro-
mantycznej; TULUZA: Muzyka ludowa; 19.15
Piosenki; SOFIA: Muzyka lekka; RYGA: 19.15
Utwory Mozarta i Beethovena; BRATISŁAWA:
19.25 Muzyka operetkowa; RADIO ROMANIA:
19.40 Rumuńskie pieśni ludowe.
20 BEROMÜNSTER: Szwajcarskie pieśni ludowe;
BRUKSELA FRANC.: Wieczór oper; DROIT-
WICH: „George Edwardes” — biografia muzy-
czna; LILLE: Czwartkowy wieczór rozrywko-
wy; LONDYN REG.: Koncert symfoniczny z
Queen's Hallu; LUKSEMBURG: Pieśni nocy;
SOTTENS: Wieczór piosenek; WIEŻA EIFFLA:
Koncert solistów; SZTOKHOLM: Muzyka ope-
retkowa; BRATISŁAWA: 20.05 Słowackie pie-
śni ludowe; HILVERSUM I.: „40 lat operetki” —
koncert; KOPENHAGA: 20.10 Skandynawski
festival muzyczny — muzyka norweska; PO-
STE PARISIEN: 20.15 Music-Hall; RADIO PA-
RIS: 20.30 Tr. z Opery; PARIS PTT.: Teatr
wyobraźni; FLORENCJA: Operetka; PRAGA:
20.35 Teatr wyobraźni, w programie G. B.
Shaw.
21 BRUKSELA FLAM.: Koncert ork. symfonicznej;
RZYM: Koncert; DROITWICH: Muzyka ta-
nczna; POSTE PARISIEN: Audycja z cyklu
„Światowe sławy”; HILVERSUM I.: 21.05 „40
lat wodewilu” — audycja rozrywkowa; PRA-
GA: Koncert; SOTTENS: 21.15 Kompozycje
Henryka Opieńskiego; BUDAPESZT: 21.20 Kon-
cert orkiestry budapeszteńskiej; MEDIOLAN:
21.30 Koncert symfoniczny; LUKSEMBURG:
Koncert symfoniczny; LONDYN REG.: 21.40
Music-Hall.
22 STRASBURG: Koncert wokalny; SZTOKHOLM:
22.15 Muzyka rozrywkowa; TULUZA: 661 go-
dziny życzeń; OSLO: 20.20 Koncert; KOPEN-
HAGA: Utwory Schuberta; DROITWICH: 22.25
Koncert.
23 KOPENHAGA Muzyka taneczna; TULUZA: Kon-
cert orkiestrowy; BUDAPESZT: 23.10 Muzyka
jazzowa; DROITWICH: Muzyka taneczna; —
RZYM: Muzyka taneczna.

TO I OWO

Czy mycie jest — niezdrowe?

(s) Ameryka jest i pozostanie krajem nie-
ograniczonych możliwości. Otóż nadeszły z nau-
kowych instytutów amerykańskich dwie oso-
bliwe wiadomości, które chcemy podać także
i naszym czytelnikom.

Po pierwsze: Pewien psycholog w Chicago
przedłożył szeregowi młodych ludzi kwestio-
nariusz, i tak długo grzebał w historii ich dzie-
ciństwa, aż doszedł do zadziwiających wnio-
sków, że wszyscy młodzi ludzie, odznaczający
się radykalnym nastawieniem politycznym, je-
dnogłośnie przyznają, że w czasach dzieciń-
stwa musiano ich zmuszać do mycia. Statysty-
ka nie kłamie — oświadcza „światły” psycho-
log. — Wykazuje ona, że zmuszanie do my-
cia wytwarza polityczny radykalizm.

Druga wiadomość: pewna psychologiczka
zbierała pilnie wodę, w której myli się lekko-
atleci po treningu. Wodę tę dawała później do
picia rachitycznym zwierzątkom i uzyskała
nadzwyczajne rezultaty. Wyjaśnienie jest zgo-
ła proste. Rachitis (krzywicę) leczy się witami-
ną D. Witamina ta wytwarza się pod wpływem
działania słońca nie tylko w nasłonecznionych
środkach żywności, n. p. mleku — ale także
w skórze ludzkiej. A więc woda, w której myli
się lekkoatleci, musiała zawierać witaminę, al-
bo przynajmniej tak zwaną prowitaminę. W
rzeczywistości, — wedle zapewnień psycholo-
giczki, — okazało się, że skóra wraz z potem
wydziela prowitaminę, którą usuwa się my-
ciem. Uczona dama stwierdza więc, że mycie
zmniejsza zdrowotne oddziaływanie słońca.

Tyle wiadomości z Ameryki. Nie należałoby
właściwie już nic do nich dodać, gdyby nie to,
że istnieje możliwość, że niektórzy z naszych
czytelników, posiadają latarośle, które tak jak
wschodzący w Ameryce radykalni politycy, nie
przykładają zbyt wielkiej wagi do mycia. Należy
przyjąć, że czytelnicy ci, zabronią swoim po-
ciechom czytania tych wiadomości. Z drugiej
żół strony, należy przyjąć, że właśnie ci przy-
szli radykali, zechcą je czytać. Nie zawadzi więc
kilka słów wyjaśnienia.

Węć przede wszystkim eo się tyczy cwego
psychologa z Chicago. Statystyka nie kłamie.
To prawda. Ale często wnioski, jakie wyciąga
się z dat statystycznych, są wręcz fałszywe. Je-
śli nawet daty się zgadzają, to jeszcze to abso-
lutnie nie dowodzi, że zmuszanie do mycia wy-
tworzy radykalne nastawienie polityczne. Na-
tomiasz prawdopodobnym jest to, że psycho-
log, zadając młodocianym pytania, sugerował
im równocześnie odpowiedź.

A teraz co do damy z boiska sportowego,
która wykazała, że woda w której się myli lek-
koatleci, zawiera prowitaminę, materiał, z któ-
rego słońce produkuje witaminę D. Czy ta da-
ma wykazała, że mycie zmniejsza oddziaływa-
nie słońca? Uchowaj Boże. Wiemy doskonale,
że zbyt silna dawka witamin może nawet zaszkodzić.
Głównym zadaniem witaminy D jest staranie, ażeby konieczne wapno dostawało się
do kości. Przez wydzielenie prowitaminy usu-
wana jest automatycznie nadprodukcja.

Nie potrzebujemy chyba dodawać, że szkody
wynikłe przez nie mycie, — niebezpieczeństwo
zarażenia i t. p. — byłyby napewno większe,
aniżeli nawet rzekome szkody wyrządzone
przez „zmywanie” witaminy.

Szczęśliwa cyfra 5

(s) W angielskich kotach towarzyskich opo-
wiadają sobie tę — jak zapewniają — auten-
tyczną historyjkę:

Mr. H., znany amerykański hodowca koni,
spędza każdego lata, kilka tygodni w Londynie.

Przyjechał na „Queen Mary” kajuta jego
miała numer 55, a miejsce jego przy stole —
nr. 5.

W Southampton bagażowy nr. 15 zabrał jego
kufry, w pociągu otrzymał miejsce nr. 515, a
kiedy wsiadł do taksówki, już z uśmiechem
stwierdził, że ma ona nr. 555.

W hotelu zaprowadzono go do poprzednio
zamówionych pokoi na drugim piętrze. Na
drzwiach widniał czarno na białym nr. 555.

Po południu spotkał się mr. H. z dołrym
znajomym. Mówiono o wyścigach. „Jeśli pan
jutro pojedzie na wyścigi — powiada znajo-

Nakaz chwili

Po powołaniu pod broń rezerwistów we
Francji, mówią, że obecną naprężoną sytua-
cję polityczną najlepiej jest obserwować z re-
zerwą.

Motoryzacja

W przedziale pociągu Frankfurt—Bazylea,
siedzą dwaj podróżni: Niemiec i Szwajcar.

— Wspaniały jest ten nasz nowy wóz ludo-
wy — mówi Niemiec. Cztery miejsca, elegan-
cki wygląd zewnętrzny — ekonomiczny, szyb-
ki tani... Już wkrótce co trzeci Niemiec będzie
miał własne auto.

— Nie rozumiem — odzywa się Szwajcar.
— Jeżeli co trzeci Niemiec będzie miał auto —
dlaczego produkujecie czteroosobowe wozy-

La vie parisienne

Na tarasie wielkiej kawiarni na Montpar-
nasse siedzą dwaj znani humoryści Cami i
Tristan Bernard.

— Niech pan posłucha — odzywa się Cami,
wzruszając głową po międzynarodowym towa-
rzystwie, które obsiadło stoliki — słychać
wszystkie języki... z wyjątkiem francuskiego.
Czy jest w Paryżu choć jedno miejsce, gdzie-
by człowiek znalazł się wśród samych Francu-
zów?

— Tak — odpowiada Tristan Bernard — u-
rząd podatkowy!

Złośliwość

W pewnym mieście prowincjonalnym funk-
cjonariusze policji masowo zapadli na grype.

Dowiedziawszy się o tym starosta, westch-
nął:

— No, raz przynajmniej naszej policji uda-
ło się coś złapać.

Dobre serce

W pewnym miasteczku mieszkali dwaj bra-
cia. Jeden był bogaczem, drugi nędzarzem.
Pewnego razu bogaty brat odwiedza ubogiego,
by się dowiedzieć, jak on się ma. Ku swemu
zdziwieniu zauważył, że brat, jego żona i dzie-
ci tańczą.

— Dlaczego tańczycie w pospolity dzień po-
wszedni? Co za radość was spotkała?

— Tańczymy umyślnie — odrzekł biedak —
aby zapomnieć o głodzie.

Bogacz bardzo się wzruszył położeniem bra-
ta i rzekł:

— W takim razie przyjdźcie do nas, u mnie
są podłogi froterowane, więc łatwiej tańczyć.

my — podam panu pewny typ, na którego pan
może śmiało stawiać. Nazywa się Nosegay i
weźmie z wszelką pewnością pierwszą nagro-
dę”.

Nazajutrz jadąc na wyścigi mr. H. przegląda
program. Nosegay miał wziąć udział w piątym
biegu i miał nr. 5.

Mr. H. nie zwykł stawiać na wyścigach i nie
był przesądny, ale los jakby zmusił go do tego.
Postawił więc na Nosegay'a — rozumie się
pięć funtów.

I seria powtórzyła się konsekwentnie: Nose-
gay jako piąty przybiegł do mety.

Za tydzień rozpocznie się budowa kliniki laryngologicznej U. J.

Przetarg na budowę kliniki laryngologicznej U. J. został już rozpisany. Plany są gotowe i zatwierdzone. Wszystkie liczne trudności, będące do przewidywania w związku z wzniesieniem nowej należącej wyposażonej kliniki otolaryngologicznej zostały usunięte.

Wedle wszelkiego prawdopodobieństwa klinika w stanie surowym podciągnięta zostanie pod dach przed nadejściem zimy. Wiel-

kie znaczenie lekarskie posiadać będą urządzenia wentylacyjne, które nowa klinika otrzyma. Dzięki tym urządzeniom skutecznie będzie można prowadzić leczenie astmy i katarów siennych etc. — Warto przy tym nadmienić, że ta sama aparatura wentylacyjna może nadać całemu pomieszczeniu charakter odizolowanego schronu.

Obrazek z ulic Krakowa

W dzisiejszym „Naprzodzie” czytamy: — Stosunki bezpieczeństwa na ulicach Krakowa przedstawiają się wręcz fatalnie. Rozuchwalona bezkarnością chuliganeria z pod znaku endeckiego urządza dzikie harce na ulicach, napadając na przechodniów i niszcząc im ich mienie.

Oto obrazek, jakich wiele. Ulicą Bracką o godz. 11-ej przed południem młody robotnik żydowski niesie kilkanaście pudełek z towarem. Biedaczysko wynędniały ugina się pod ciężarem. Dostanie za to kilkadziesiąt groszy. To jest cały jego zarobek dzienny. Nagle z ubocznej ulicy wybiega dwóch łobuzów z odznakami endeckimi; przewracają biednego żyda, rozrzucając pudełka, wysypują towar.

Biedak, który zapewne będzie musiał zapła-

cić za szkodę, gorzko zapłakał widząc ogromniszyszenia. Nie chodziło mu już o własną osobę, ale o towar. Kiedy on to zapłaci?

Chuligani natychmiast po tym „bohater-skim” wyczynie uciekli w obawie przed reakcją przechodniów, złożonych przeważnie z chrześcijan. Kilku z nich rzuciło się w pogoń za zbierami endeckimi, ale łobuzy zmieszali się z tłumem na Rynku — i w ten sposób uniknęli należnej im nauczki.

Na ulicy Brackiej podczas zajścia, ani też na Rynku nie było posterunkowego. Opisany wypadek zdarzył się we wtorek 6 bm.

Pocieszającym jest fakt, że publiczność polska reaguje ostro na objawy zdziczenia i bandytyzmu endeckiego. Jeśli nie pomagają ostrzeżenia, trzeba zastosować inne środki. Radykalne ale skuteczne.

Nie wiedział, że nie wolno konkurować z monopolem loteryjnym

W dniu 27 czerwca br. patrolujący na Stradomiu posterunkowy P. P. wykrył pokątne przedsiębiorstwo loteryjne, prowadzone na ulicy przez niejakiego Mikołaja Kowalowa z Woli Duchackiej. Gra polegała na tym, że Kowalow sprzedawał losy po 5 gr., a „wygrane” stanowiły różne mało wartościowe przedmioty galanteryjne.

Za to przestępstwo skarbowe odpowiadał onegdaj Kowalow przed sądem okr. karnym. Oskarżony tłumaczył się, iż nie wiedział, że na uprawiania loterii konieczne jest zezwolenie władz skarbowych. Aby więc oskarżony nabrał tej pewności, że tak jest istotnie, sędzia Solecki skazał go na 3 tygodnie aresztu i grzywnę 300 zł.

Tajny dom rozpusty w śródmieściu Krakowa

W początkach lutego br. Wydział Śledczy Komendy Policji Państw. w Krakowie uzyskał informacje, że w centrum miasta przy ul. św. Anny 4 znajduje się zamaskowany dom schadzek. Wydelegowany do zbadania tej sprawy posterunkowy służby śledczej p. Leokadia Kaczyńska wykryła, że niejaka Aniela z Pietrasów Bartusiowa, 33-letnia krawcowa, przyjmuje w swym mieszkaniu przygodne pary, od których pobiera po 3 zł. za jednorazowe użycie pokoju.

Na podstawie wyników dalszych dochodzeń, Bartusiowa została oskarżona przez Prokuraturę o trudnienie się nierządem z chęci zysku i za to przestępstwo sąd okręgowy skazał ją na 7 miesięcy bezwzględnej więzienia.

Skazana wniosła odwołanie od wyroku i sprawa ta była wczoraj rozpatrywana przez Sąd Apelacyjny, który orzeczenie pierwszej instancji w całości zatwierdził.

Straszna śmierć 2 robotników

Wstrząsające wypadki w kamieniołomach i kopalni

W kamieniołomach Artura Bychra w Regulicach przywalony został spadającym głazem 37-letni robotnik Józef Kubarski z Mirowa, który poniósł śmierć na miejscu, przy czym od ciała odesłano zostało całe ramie.

Na kopalni „Sobieski” w Borach wydarzył

się nieszczęśliwy wypadek, ofiarą którego padł górnik Antoni Proksa.

Podczas pracy na filarze został on przywalony głazem ponosząc śmierć na miejscu. Tragicznie zmarły osierocił żonę i 8-mio dzieci.

MAKKABI SOSNOWIECKA DOPUSZCZONA DO MISTRZOSTW BOKSERSKICH

Śląska OZB radził do późnego wieczora nad protestem TS Makkabi (Sosnowiec).

Jak wiadomo, klub zagłębiowski został pominięty przez Okręg w kalendarzyku mistrzostw drużynowych, co równało się degradacji do klasy niższej. Dyskusja nad tym tematem przybrała chwilami formy b. ostre. W konkluzji uchwalono dopuścić Makkabi

dotatkowo do mistrzostw pod warunkiem, że drobne zresztą zaległości zostaną wyrównane.

Wiadomość powyższa wywołała w Zagłębiu Dąbrowskim nie małą radość, klub sosnowiecki jest bowiem reprezentantem boks Zagłębiowskiego.

Rejestracja drogocennych kamieni

(e) Są różne sposoby rejestracji ludzi, zwierząt i rzeczy. Są paszporty dla ludzi, są metalowe blaszki z numerem czy nazwą dla psów, są również znaki wypalane na skórze żywych zwierząt, są znaki na srebrze i porcelanie. Ale jak np. zidentyfikować brylanty? Jak poznać, że dany brylant stanowi powiedzmy część większego brylantu, skradzionego gdzieś i dla łatwiejszego i bezpieczniejszego sprzedania go podzielonego na kilka mniejszych?

A jednak obecnie i to jest możliwe. Podobnie jak system Bertillona oparty na odciskach palców, istnieje specjalny rodzaj mikrofotografii, który niezawodnie wykazuje wewnętrzny skład krystaliczny danego kamienia. Bo okazuje się, że każdy brylant posiada inny układ, który ta fotografia w powiększeniu wykazuje zupełnie dokładnie.

Takie biuro rejestracyjne specjalnie dla drogich kamieni, a przede wszystkim brylantów, istnieje w Paryżu przy Sureté Nationale. Istnieje tam kartoteka najważniejszych i najcenniejszych kamieni. Z usług biura korzystać może każdy, ma się rozumieć za pewną opłatą. Kamień zostaje sfotografowany i zarejestrowany.

Zarejestrowany kamień już nie jest tak łatwo spieniężyć, a przede wszystkim we Francji, która jest jednak największym rynkiem na te rzeczy. Fachowcy wiedzą oczywiście o istnieniu tego biura i zawsze sprawdzają w nim, czy zaofiarowany im na sprzedaż towar jest tam rejestrowany.

Ale nawet to nie chroni ich od dowcipnych rzezimieszków. Niedawno zdarzył się ciekawy wypadek, którego ofiarą padł poważny handlarz kamieni. Zgłosił się do niego pewien Grek z zapytaniem, czy nie posiada on brylantów żółtych, ale większych rozmiarów. Jak wiadomo, żółte brylanty są znacznie tańsze od białych t. zw. „biało-niebieskich”. Kupiec postarał się o żółte brylanty i otrzymał za nie bardzo dobrą cenę, bo 1400 franków za karat. Po tej transakcji nastąpiły inne i tak stosunki pomiędzy greckim amatorem „żółtych” brylantów i kupcem zacieśniły się.

Kiedyś zjawił się u kupca ponownie ten sam Grek i powiedział, że trafia mu się możliwość nabycia pięknych biało-niebieskich brylantów. Ponieważ jednak nie bardzo się nimi interesuje, więc zaproponował nabycie ich swemu dostawcy. Pokazał mu przytem 2 — 3 egzemplarze, które wyglądały doskonale. Kupiec bez wahania zaproponował mu kupno, ofiarując po 16.000 franków za karat. Transakcja została zawarta. Gdy jednak kupiec po kilku dniach pokazał te świeżo nabyte brylanty innemu klientowi, przekonał się że zgromadził, że były to nie biało-niebieskie, lecz zwykłe żółte brylanty. Okazuje się, że drogą pewnego procesu chemicznego można na krótki czas „wyprać” brylanty i z żółtych zrobić biało-niebieskie.

CZYTELNIKU!

Jesteś świadkiem ciekawego wydarzenia — podziel się z Redakcją. Telefon 136-89.

Litwini zamawiają u Kossaka portret W. Ks. Witolda

W Kownie rozeszła się pogłoska, że pewne koła litewskie zamierzają zwrócić się do znakomitego malarza polskiego Włodzisława Kossaka z propozycją zamówienia u niego portretu konnego Witolda Wielkiego dla uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie.

Wizja lokalna na Stradomiu

Dziś w południe przeprowadzona została na ul. Stradom wizja lokalna, a to w związku z wypadkiem, jaki miał tam miejsce w dniu 11 lutego. Tramwaj linii nr. 1 najechał na taksówkę, która została uszkodzona. W toku procesu odszkodowawczego zarządzona została wizja lokalna, którą dzisiaj przeprowadzono.

WIADOMOSCI SPORTOWE

Mecz piłkarski Europa - Anglia rozegrany będzie 26. X. w Londynie

Jak już donosiliśmy, w dniu 26 października br. rozegrany zostanie w Londynie sensacyjny mecz piłkarski pomiędzy reprezentacjami Anglii i kontynentu Europy.

Spotkanie to mieć będzie miejsce

na stadionie Arsenalu. W najbliższych dniach odbędzie się specjalne posiedzenie zarządu międzynarodowej federacji piłkarskiej, która zdecyduje o składzie reprezentacji kontynentu.

W dniu meczu przypadnie jubileusz angielskiej federacji piłkarskiej. Z tej racji na okolicznościowy bankiet zaproszeni zostaną reprezentanci z granicy.

RUNDSTEIN I ROTHOLC JADĄ DO DANII w barwach reprezentacji Warszawy

W środę narodził się ostateczny skład reprezentacji Warszawy na tournée do Danii. WOZB miał wiele kłopotu z Sobkowiakiem. Pomimo wielokrotnych listów Sobkowiak nie zjawiał się w związku i nie przyniósł potrzebnych dowodów na wyrobienie paszportu zagranicznego.

WOZB miał informacje, że Sobkowiak mało trenuje, gdyż po przebytej chorobie nie czuje się świetnie. Mimo to WOZB zdecydował się go wystawić do reprezentacji w wadze koguciej. Wobec tego jednak, że termin złożenia dokumentów w starostwie, w celu uzyskania paszportów upłynął w środę i do tego terminu Sobkowiak ich nie złożył, WOZB postanowił zrezygnować z jego usług.

Początkowy projekt wstawienia Millera do koguciej odpadł. Zdaniem p. Tad. Pasturczaka, Rotholc daje większe gwarancje niż Bokser Czechowicz.

Wobec tego wiceprezes WOZB p. Tad. Pasturczak, zdecydował ostatecznie wystawić następujący skład: Rundstein, Rotholc, Kowalski, Koleczyński, Ożarek, Doroba I, Sowiński.

Kierownikiem drużyny będzie p. Tad. Pasturczak, a sekundantem Feliks Sztamm.

Wyjazd drużyny nastąpi w piątek. Odjazd statkiem z Gdańska do Kopenhagi w sobotę. Bokserzy Warszawy rozegrają dwa mecze w Kopenhadze (14 i 16 września), a trzeci mecz na prowincji w Danii.

nad którymi protektorat objął prezydent miasta, Starzyński, organizowane są przez sekcję motorową Zw. Strzeleckiego.

Trasa wyścigu wynosi 2.400 mtr., przy czym każdy bieg wynosić będzie 25 okrążeń toru.

Ogółem rozegranych zostanie 8 biegów (po dwa: dla juniorów i seniorów) w następujących kategoriach: do 125 ccm., do 250 ccm., do 350 ccm. i ponad 350 ccm.

W zawodach wezmą udział wszyscy czołowi motocykliści polscy.

Zgłoszenia nadesłali: Bezet, Klimkowski, Golasik z Warszawy, Dąbrowski z Gdyni, Baron Bathelt, Korytyński i Henek ze Śląska, Lemański i Borek-Gostyński z Poznania, Brendler z Łodzi i inni.

Nagrodę ufundowaną przez prezydenta Starzyńskiego zdobędzie zawodnik, który uzyska najlepszy czas bezwzględny.

Początek zawodów o godz. 14-ej. Publiczność będzie miała dostęp na teren wyścigów przez cały czas ich trwania.

REPREZENTACJA POLSKI NA MECZ Z WĘGRAMI

W dn. 17 i 18 bm. w Budapeszcie rozegrany zostanie po raz 7-my międzypaństwowy mecz lekkoatletyczny Polska — Węgry. W 6-ciu dotychczas rozegranych spotkaniach obu państw zwyciężyli Węgrzy.

Na zawody powyższe zarząd PZLA wyznaczył następujący skład naszej reprezentacji:

- 100 m. — Danowski, Zasłona.
- 200 m. — Dunecki, Zasłona
- 400 m. — Gąsowski, Mittelstaedt
- 800 m. — Gąsowski, Staniszewski
- 1500 m. — Staniszewski, Noji
- 5000 m. — Noji, Kusociński lub Soldan

110 m. płotki — Haspel, Schmidt
400 m. płotki — Maszewski, Drozdowski
sztafeta 100 — 200 — 400 — 800 m.: Zasłona, Dunecki, Drozdowski, Gąsowski.

w dal — Marian i Karol Hofmanowie
wzwyż — Kalinowski, Karol Hofman
tyczka — Sznajder, Morończyk
kula — Gierutto, Praski
dysk — Fiedoruk, Gierutto
oszczep — Gierutto, Franciszek Mikrut
w rzucie młotem, — o ile Węgrzy konkurencję tę zaakceptują, walczyć będą Węglarczyk i Kordas. (PAT).

HISTORIA REKORDU ŚWIATA W OSZCZEPIE

Historia rekordu świata w rzucie oszczepem, rozpoczęta w r. 1899, zapisała dotychczas w tabeli rekordzistów wyłącznie nazwiska północnych atletów.

Pierwszy rekord w oszczepie ustanowiony został w r. 1899 przez Szweda Lemminga, który następnie poprawia swój rekordowy wynik jak następuje:

- 1899 r. — 49,32 m.
- 1902 r. — 50,74 m. i 51,95 m.
- 1903 r. — 53,79 m.
- 1906 r. — 53,90 m.
- 1907 r. 54,15 m.

W r. 1908 rekord świata przechodzi do Norwega Halse — 54,40 m. lecz w tym roku jeszcze Lemming znów wpisuje swoje nazwisko na listę rekordów światowych wynikiem 56,28 m., a

w następnych latach poprawia: 1909 r. — 56,46 m., 1911 r. — 57,27 m.

W r. 1912 — Finn Saaisto poprawia rekord na 61,45 m., lecz w parę miesięcy później znów Lemming jest lepszy — 62,32 m. W r. 1914 — Saaristo 63,28 m., w r. 1916 Finn Peltonen 64,35 m. Dalej na liście rekordów światowego widnieją nazwiska głównie Finnów: 1919 r. — Myrha, 64,81 m. oraz 65,55 m. i 66,10 m. W 1924 — Lindstroem (Szwecja) 66,62 m. w 1927 r. — Penttila (Fin) 69,88 m., w 1928 r. — Lundquist (Szwecja) 71,01 m. Od 1930 r. do 1936 r. Maetti Jac. winen stale dzierży tytuł rekordzisty, kolejno poprawiając swoje wyniki: 71,57 m., 71,70 m., 71,88 m., 74,28 m., 74,61 m., 76,10 m., 76,66 m., 77,83 m.

Wreszcie w r. b. rekord świata zdobywa Nikkanen (Finl.) wynikiem 77,87 m.

Warta — Wisła

Wisła rozegra w najbliższą niedzielę zawody o mistrzostwo Polski. Zawody powyższe będą rewanżowym spotkaniem, w pierwszym bowiem meczu Warta pokonała w Poznaniu Wisłę. Wisła w razie zwycięstwa nad Wartą będzie miała duże szanse na mistrzostwo Polski, co wobec dobrej formy Wisły nie jest wykluczone. Początek zawodów o godz. 16 (4 po południu). Poprzedzą zawody o puchar KOZPN o godz. 14 Grzegórzecki II — Wisła II.

Miesiąc zamiast pół roku

Na ostatnim posiedzeniu Zarządu PZPN postanowiono zmniejszyć Baranowi karę do jednego miesiąca. Motywem złagodzenia wyroku było ustalenie nowych okoliczności łagodzących.

Wprawdzie PZPN uważa za konieczne nie uławniać „tych okoliczności”, niemniej jednak stwierdzić należy — dla uniknięcia nieporozumień, — że nie tyczą się one bezpośrednio karygodnego incydentu na boisku, chodzi natomiast o pewne wypadki przed wyjściem gracza Warszawianki na pole do walki.

O tytuł mistrza Europy

Leodium 8. 9. PAT. W Leodium odbył się mecz bokserski zawodowców o tytuł mistrza Europy w wadze piórkowej. Zwyciężył Belg Dolhem bijąc przez techniczny k. o. Szwajcara Dubois w 11-tej rundzie.

Motocyklowe Grand Prix Polski

W dn. 25 bm. na Bielaniech pod Warszawą odbędą się zawody motocyklowe o Grand Prix Polski.

Zawody rozegrane zostaną w konkurencji międzynarodowej. Obok czołowych zawodników polskich spodziewany jest udział motocyklistów niemieckich, francuskich, belgijskich, estońskich i węgierskich.

ULICZNE WYŚCIGI MOTOCYKLOWE W WARSZAWIE

W nadchodzącą niedzielę (11 bm.) odbędzie się w Warszawie niezmiernie ciekawe

widowisko: zawody motocyklowe na zamkniętej trasie w Alei Niepodległości. Zawody